

تعداد سوالات: نستی: ۲۰: تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): نستی: ۶۰: تشریحی: ۶۰

سری سوال: یک ۱

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی) فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

استفاده از ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱- طیف تابشی از یک جسم سیاه در دمای $T = 3500K$ دارای طول موج بیشینه $\lambda_{max} = 400nm$ است. هنگامیکه دما به $5000K$ افزایش یابد، طول موج بیشینه چقدر خواهد بود؟

۱. $430nm$ ۲. $420nm$ ۳. $340nm$ ۴. $280nm$

۲- انرژی جنبشی الکترونی که از یک فلز با تابع کار $W = 136ev$ بوسیله فوتونی با طول موج $\lambda = 520nm$ جدا شده است برابر است با:

۱. $1.2ev$ ۲. $1.02ev$ ۳. $1.002ev$ ۴. $0.146ev$

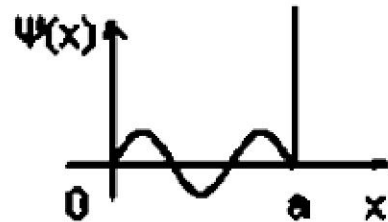
۳- فوتونی با انرژی $E = 10Mev$ به یک آشکارساز برخورد کرده و بازایه 60° نسبت به جهت اولیه اش پراکنده می شود. انرژی این فوتون پس از برخورد چقدر است؟

۱. $10Mev$ ۲. $9.99Mev$ ۳. $8.88Mev$ ۴. $7.77Mev$

۴- طبق کدامیک از شرایط زیر مقدار چشمداشتی عملگر خطی \hat{A} نسبت به زمان ثابت است؟

۱. \hat{A} بستگی صریح زمانی نداشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا نشود.
 ۲. \hat{A} بستگی صریح زمانی نداشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا شود.
 ۳. \hat{A} بستگی صریح زمانی داشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا نشود.
 ۴. \hat{A} بستگی صریح زمانی داشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا شود.

۵- نمودار زیر تابع موج ذره ای را در چاه مربعی نامتناهی نشان می دهد. در چه نقاطی احتمال حضور ذره بیشینه است؟

۱. $\frac{a}{2}$ ۲. $\frac{a}{2}, \frac{3a}{2}$ ۳. $\frac{a}{3}$ ۴. $\frac{a}{6}, \frac{a}{2}, \frac{5a}{6}$

۶- مقدار متوسط انرژی با در نظر گرفتن شرط پلانک برابر است با:

۱. $\frac{\hbar\nu}{1 - e^{-\frac{\hbar\nu}{kT}}}$ ۲. $\frac{\hbar\nu}{e^{\frac{\hbar\nu}{kT}} - 1}$ ۳. $\frac{h\nu}{e^{\frac{h\nu}{kT}} - 1}$ ۴. $\frac{h\nu}{1 - e^{-\frac{h\nu}{kT}}}$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

۷- تابع موجی در فضای x بصورت
$$\psi(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ Ax(L-x) & 0 \leq x \leq L \\ 0 & x > L \end{cases}$$
 حاصل ضرب ضریب بهنجارش A در

کمیت L^2 برابراست با:

۱. $\sqrt{24}$ ۲. $\sqrt{12}$ ۳. $\sqrt{15}$ ۴. $\sqrt{30}$

۸- تابع موج ذره ای به جرم m در یک بعد به صورت
$$\psi(x) = (Ae^{\frac{ipx}{\hbar}} + Be^{-\frac{ipx}{\hbar}})e^{-\frac{ip^2t}{2m\hbar}}$$
 می باشد. چگالی جریان متناظر این موج کدام است؟ A و B اعداد ثابت مختلطی هستند.

۱. $\frac{p}{m}(|A|^2 - |B|^2)$ ۲. $\frac{p}{m}(|A|^2 + |B|^2)$
۳. $\frac{p}{m}(|A|^2 - |B|^2)\cos\frac{p^2t}{2m\hbar}$ ۴. $\frac{p}{m}(|A|^2 \cos\frac{px}{\hbar} - |B|^2 \sin\frac{px}{\hbar})$

۹- رابطه کمی بین سرعت فاز و سرعت گروه یک بسته موج کدام است؟

۱. $V_g = V_{ph} + \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$ ۲. $V_g = V_{ph} - \frac{1}{\lambda} \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$
۳. $V_g = V_{ph} + \lambda^2 \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$ ۴. $V_g = V_{ph} - \lambda \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$

۱۰- سیستمی را در نظر بگیرید که حالت آن بر حسب مجموعه کامل و متعامد - بهنجار پنج بردار به صورت

$$|\psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{19}}|\phi_1\rangle + \frac{2}{\sqrt{19}}|\phi_2\rangle + \sqrt{\frac{2}{19}}|\phi_3\rangle + \sqrt{\frac{3}{19}}|\phi_4\rangle + \sqrt{\frac{5}{19}}|\phi_5\rangle$$

چقدر است E_3 ؟

۱. $\frac{4}{19}$ ۲. $\frac{2}{19}$ ۳. $\frac{4}{15}$ ۴. $\frac{2}{15}$

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: ۱ یک

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

۱۱- تحت چه شرایطی چاه پتانسیل متناهی با عمق V_0 و عرض $2a$ برای ذره ای به جرم m و انرژی E شفاف است؟

$$E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2} \text{ و } E > 0 \quad .2 \quad E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2} \text{ و } E > 0 \quad .1$$

$$E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2} \text{ و } E < < V_0 \quad .4 \quad E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2} \text{ و } E > > V_0 \quad .3$$

۱۲- با تعریف $k^2 = \frac{2mE}{\hbar^2}$ و $q^2 = \frac{2m(E - V_0)}{\hbar^2}$ درمسأله پله پتانسیل $V(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ V_0 & x > 0 \end{cases}$ ضرایب بازتاب و عبور R و T برای ذراتی با $E > V_0$ به ترتیب کدامند؟

$$T = \frac{k+q}{2k} \text{ و } R = \frac{k+q}{k-q} \quad .2 \quad T = \frac{k}{k+q} \text{ و } R = \frac{k-q}{k+q} \quad .1$$

$$T = \frac{2k}{k+q} \text{ و } R = \frac{k-q}{k+q} \quad .4 \quad T = \frac{2k}{k+q} \text{ و } R = \frac{k+q}{k-q} \quad .3$$

۱۳- الکترونی آزادانه در حالت زمینه ($n=1$) درون یک جعبه پتانسیل نامتناهی یک بعدی با دیواره هایی در $x=0$ و $x=a$ حرکت می کند. اگر بطور ناگهانی ابعاد جعبه را چهار برابر کنیم احتمال یافتن الکترون در حالت زمینه جعبه جدید چقدر است؟

۱. 58% ۲. 5.8% ۳. 85% ۴. 8.5%

۱۴- ذره ای به جرم m در پتانسیل $V(x) = -\frac{\hbar^2 \lambda}{2ma} \delta(x)$ در نظر بگیرید که در آن λ مقدار ثابت مثبتی است. توابع موج ذره در حالت مقید کدامند؟

۱. در $x < 0$ به صورت Ae^{ikx} و در $x > 0$ به صورت Be^{-ikx} و $A \neq B$

۲. در $x < 0$ به صورت Ae^{kx} و در $x > 0$ به صورت Be^{-ikx} و $A = B$

۳. در $x < 0$ به صورت Ae^{kx} و در $x > 0$ به صورت Be^{-kx} و $A = B$

۴. در $x < 0$ به صورت Ae^{ikx} و در $x > 0$ به صورت Be^{-kx} و $A \neq B$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

۱۵- اگر عملگرهای A و B هر دو هرمیتی باشند آنگاه جابجاگر این دو عملگر یعنی $[A, B]$ چه نوع عملگری است؟

- ۰.۱ ۰ ۰.۲ هرمیتی ۰.۳ پاد هرمیتی ۰.۴ نامشخص

۱۶- تابع حالت نوسانگر هماهنگ یک بعدی در راستای x به صورت $\psi = \frac{1}{\sqrt{2}}|0\rangle + \frac{1}{2}|2\rangle + \frac{1}{2}|4\rangle$ می باشد که در آن $|n\rangle$ ها ویژه حالات انرژی سیستم هستند. مقدار چشمداشتی عملگر \hat{x} در این حالت چقدر است؟

- ۰.۱ $\frac{2 + \sqrt{3} + \sqrt{5}}{4} \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}}$ ۰.۲ $\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}}$ ۰.۳ $\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}}$ ۰.۴ ۰

۱۷- یک سیستم فیزیکی متشکل از ۷ ذره مشابه غیربرهم کنشی به جرم m و اسپین $\frac{1}{2}$ است. این ذرات تحت تأثیر پتانسیل هماهنگ ساده یک بعدی قرار دارند. این سیستم در حالت پایه خود می باشد. به جای این ۷ ذره چه تعداد ذره بوزونی مشابه با همان جرم m و تحت تأثیر همان پتانسیل، دارای حالت پایه ای با همان انرژی حالت پایه سیستم اولیه می باشند؟

- ۰.۱ ۵ ۰.۲ ۱۳ ۰.۳ ۱۷ ۰.۴ ۲۵

۱۸- در یک نوسانگر هماهنگ کوانتومی حاصل عبارت $[\hbar\omega\hat{a}^+ \hat{a}, \hat{a}]$ کدام است؟

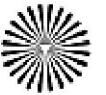
- ۰.۱ $\hbar\omega\hat{a}$ ۰.۲ $\hbar\omega\hat{a}^+$ ۰.۳ $-\hbar\omega\hat{a}$ ۰.۴ $\hbar\omega\hat{a}^+$

۱۹- اگر تابع موج یک دستگاه به صورت $\psi = |\phi_0\rangle + \frac{1}{2}|\phi_1\rangle + \frac{1}{4}|\phi_2\rangle$ باشد که در آن $|\phi_n\rangle$ ها ویژه توابع نوسانگر هماهنگ ساده می باشند آنگاه مقدار $\langle\psi|H|\psi\rangle$ برابر کدام است؟

- ۰.۱ $\frac{9}{2}\hbar\omega$ ۰.۲ $\frac{1}{30}\hbar\omega$ ۰.۳ $\frac{11}{8}\hbar\omega$ ۰.۴ $\frac{33}{32}\hbar\omega$

۲۰- درجه واکنی حالت $n_1 = 1, n_2 = 1, n_3 = 0$ در نوسانگر هماهنگ سه بعدی برابر کدام است؟

- ۰.۱ ۶ ۰.۲ ۳ ۰.۳ ۱۲ ۰.۴ ۱

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

سوالات تشریحی

نمره ۱.۷۵

۱- سیستمی با تابع موج بهنجار شده $\psi(x) = \sqrt{\frac{2a^3}{\pi}} \left[\frac{1}{x^2 + a^2} \right]$ توصیف می شود؛

۲- (الف) $\langle x^2 \rangle, \langle p \rangle, \langle p^2 \rangle$ را بدست آورید.

(ب) $\Delta x \Delta p$ را محاسبه نمایید.

روابط مورد نیاز:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + a^2)^3} = \frac{3\pi}{8a^5} \quad \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + a^2)^2} = \frac{\pi}{2a} \quad \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{\pi}{a}$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + a^2)^4} = \frac{\pi}{16a^2}$$

نمره ۱.۷۵

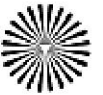
۲- ذره ای به جرم m در یک چاه پتانسیل یک بعدی نامتناهی که در ناحیه $0 \leq x \leq a$ قرار دارد محبوس شده است و تابع موج آن در $t = 0$ به صورت زیر است:

$$\psi(x, t = 0) = \sqrt{\frac{8}{5a}} \left[1 + \cos\left(\frac{\pi x}{a}\right) \right] \sin\left(\frac{\pi x}{a}\right)$$

(الف) حالت $\psi(x, t = 0)$ بهنجار را پیدا کنید.

(ب) اگر انرژی اندازه گیری شود چه مقادیری و با چه احتمالاتی به دست می آیند؟

(ج) حالت سیستم را در $t > 0$ به دست آورید.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

نمره ۱.۷۵

۳- هامیلتونی نوسانگر هماهنگ و تابع موج ψ در زمان $t = 0$ به صورت زیر می باشند:

$$\hat{H} = \hbar\omega\left(\hat{a}^+a + \frac{1}{2}\right)$$

$$\psi(t=0) = \frac{1}{\sqrt{5}}|1\rangle + \frac{2}{\sqrt{5}}|2\rangle$$

(الف) ویژه تابع $\psi(t)$ پارامتر آن را در $t > 0$ به دست آورید.

(ب) مقدار چشمداشتی هامیلتونی را محاسبه نمایید.

(ج) $\langle x \rangle, \langle p \rangle$ را محاسبه کنید.

نمره ۱.۷۵

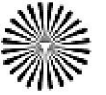
۴- یک زوج فرمیون یکسان به جرم m را در یک چاه پتانسیل بی نهایت که دیواره های آن در $x = 0$ و

$x = a$ قرار دارند در نظر بگیرید که حالت اسپینی یکسانی دارند.

(الف) ویژه تابع این زوج ذره و مقدار انرژی حالت پایه آنها را محاسبه کنید.

(ب) ویژه تابع دومین حالت برانگیخته آنها را بدست آورید.

شماره سوال	پاسخ صحيح	وضعيت كليد
1	د	عادي
2	الف	عادي
3	ج	عادي
4	ج	عادي
5	ب	عادي
6	ج	عادي
7	د	عادي
8	الف	عادي
9	د	عادي
10	الف	عادي
11	الف	عادي
12	ج	عادي
13	ج	عادي
14	الف	عادي
15	ب	عادي
16	الف	عادي
17	د	عادي
18	ب	عادي
19	د	عادي
20	ب	عادي

سری سوال: یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی) فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

سوالات تشریحی

۱.۷۵ نمره

۱- فصل 5 - صفحه 169

۱.۷۵ نمره

۲- فصل 3 صفحه 87

۱.۷۵ نمره

۳- فصل 1 صفحه 13

۱.۷۵ نمره

۴- فصل 4 - صفحه 112